

Kuriteoennetuse Nõukogu 2003. aasta tegevuse aruanne

2003. aastal Kriminaalpreventsiooni/Kuriteoennetuse Nõukogu pööras erilist tähelepanu kuriteoennetamise süsteemi arendamisele Eesti Vabariigis.

2003. aastal muutus Kriminaalpreventsiooni Nõukogu koosseis seoses valimistega ning kinnitati tööks uus kodukord. Nõukogu koosseisu muutmisel muudeti nõukogu nime, ehk siis varasemast Kriminaalpreventsiooni Nõukogust sai Kuriteoennetuse Nõukogu, mis Vabariigi Valitsuse poolt kinnitati 05.08.2003.a.

Seoses Valitsuse vahetusele tuli Nõukogu liikmeskonnas muudatusi teha ning uue nõukogu kinnitamine võttis aega ja seetõttu on Nõukogu koos käinud 2003.a. 2 korda, esimene kord veebruaris vanas koosseisus ja novembris uues koosseisus. 2004. aastast jätkatakse traditsiooni, et kohtutakse neli korda aastas, vajadusel tihedamini.

2003. aasta riiklik kriminaalpreventsiooni tegevuskava kiideti Kriminaalpreventsiooni^[1] Nõukogu poolt heaks 12.12.2002.a. Vabariigi Valitsus kinnitas 2003.a. riikliku kriminaalpreventsiooni tegevuskava 21.01.2003.a.

2004. aasta tegevuste planeerimisel võetakse aluseks erinevate ministriumide tööplaanid ning „Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2010“ 2004.a. tegevuskava.

2003.a. jooksul alustati tegevuste kvartaalse hindamisega lähtudes 2003. aasta riiklikust kriminaalpreventsiooni tegevuskavast ning erinevad osapooled kinnitasid, et pidev jälgimine tegevuste elluviimise ja tulemuste osas on kõikidele andnud rohkem informatsiooni ja jooksvat tagasisidet.

2003. aasta Kriminaalpreventsiooni/ Kuriteoennetuse Nõukogus käsitletud olulisematest teemadest saab välja tuua järgneva:

1. Noorte õiguserikkumiste ja kuritegude vähendamine;
2. Koostöö arendamine eri tasandite vahel ja professionaalsem lähenemine kuritegevuse ennetamisele koolitusvõimaluste täiendamise kaudu;
3. „Kriminaalpoliitika arengusuundade aastani 2010“ Riigikogus kinnitamine ning selle põhjal kõikide ministriumide poolt konkreetsete tegevussuundade väljatöötamine ning elluviimine alates 2004. aastast;

1. Lähtudes „Kuritegude ennetamise riiklikus strateegias aastani 2005“ püstitatud eesmärkidest, käsitleti 2003.a. aastal vastavalt Kriminaalpreventsiooni Nõukogu 13.12.2001.a. istungi otsusele prioriteetse suunana kuriteoennetuse valdkonnas noorte õiguserikkumiste ennetamist.

2003 aasta jooksul käsitleti Kriminaalpreventsiooni/Kuriteoennetuse Nõukogu istungitel antud temaatika erinevaid aspekte: „Koolivägivald ja – kiusamine“, koolinoortele mõeldud õppefilmiga „Tegi pätti I osa“ tutvumine. Seoses antud teemade arutamise tehti vastavasisulised ettepanekud Vabariigi Valitsusele ning asjaomastele institutsioonidele.

2. 12.12.2001.a. toimunud istungil soovitas Kriminaalpreventsiooni Nõukogu kuriteoennetuse töösse kaasatud ministriumitele luua ametikoht enda ministriumisse spetsiaalselt kuriteoennetusega tegelemiseks. 2002.a. tehti uuesti vastavasisuline ettepanek Haridus- ja Teadusministeeriumile.

Samas tehti ettepanek hakata koolitama antud valdkonna spetsialiste. Seega 2003.a. teisel poolel alustati diskussioone kõrgkoolidega ning Haridus- ja Teadusministeeriumiga kuriteoennetuse täiendkoolituse osas. Sobiv õppeasutus ehk siis Sisekaitseakadeemia on leitud ning 2004. aastal jätkatakse konkreetsete koolitusküsimuste läbiarutamist.

Kohalike omavalitsuste ja riigi koostöö arendamise osas soovitas Kriminaalpreventsiooni Nõukogu võtta erinevatel asutustel eeskujuks senised Eesti näited, nt Rakvere Linnavalitsus. Antud nõuannet on nt

justiitsministeeriumi poolt korraldatud koolitustel arvestatud ning Rakvere Linnavalitsuse ennetuskomisjoni liikmed on kaasatud mitmetele koolitustele koolitajatena.

3. Riigikogu 21.10.2003.a. istungil kinnitati eelnõu „Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2010“ ning Kuriteoennetuse Nõukogu arutas 14.11.2004.a. istungil antud arengusuundade esimesi reaalseid tegevussuundi.

Tegevussuunad 2004.a. esimeseks kuueks kuuks on asjaomastel ministeeriumidel alljärgnevad:

Justiitsministeerium: kriminaalpoliitika keskuse töö käivitamine; kriminaalmenetluse reformi ettevalmistamine ja prokuratuuri ettevalmistamine reformi läbiviimiseks; kriminaalmenetluse rakenduseaduse vastuvõtmine.

Siseministeerium: uue juhtimissüsteemi käivitamine.

Sotsiaalministeerium: aktiivse tööturumeetme laiendamine -kontseptsioon 01.05.2004; Global Fondi poolt eraldatud toetuste rakendamine; abitelefonide 1345 süsteemi käivitamine abivajavatele lastele.

Haridus- ja Teadusministeerium: õpetajate vastutuse suurendamine ja individuaalse õppekava rakendamine probleemsete lastega tegelemiseks; koolivägivalla vastu võitlemise tegevuskava rakendamine.

Kultuuriministeerium: laste koolivaheaegade sisustamine, mänguväljakute ja spordiplatside rajamise toetamine, raamatukogude areng kultuuri- ja sotsiaalkeskusteks.

Väljavõtted Kriminaalpreventsiooni/Kuriteoennetuse Nõukogu 2003. aasta istungite protokollidest ja otsustest:

Kriminaalpreventsiooni/ Kuriteoennetuse Nõukogu istungid toimusid 2003. aastal:

13. veebruaril ja 14.novembril.

Esimene istung toimus väljasõiduna Rakvere Linnavalitsusse ja teine istung toimus Justiitsministeeriumis, Tallinnas.

13. veebruari istungit juhatas justiitsminister ja Nõukogu esimees Märt Rask. Istungi tööst võttis osa 12 nõukogu liiget, külalisi oli 19.

Istungi päevakorras olid järgmised teemad:

1. Riikliku kriminaalpreventsiooni tegevuskava 2002 aruande kinnitamine;
2. Kriminaalpreventsiooni Nõukogu 2002. aasta tegevusaruande kinnitamine;
3. Rakvere kriminaalpreventsiooni komisjoni tegevuse tutvustamine

Rakvere linnapea Andres Jaadla;

4. Kriminaalpreventsiooni Nõukogu olulisemate tegevuste määratlemine 2003. aastal eelnõu "Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2010" põhjal;

5. Kriminaalpreventsiooni kuu korraldamise põhimõtted aastal 2003

Justiitsministeeriumi kriminaalpreventsiooni talituse juhataja Anu Leps;

6. Vaesus, vaesuse erinevad liigid ja tekkimise põhjused. Sotsiaalregistri tutvustus

Sotsiaalministeeriumi sotsiaalala asekantsler Riho Rahuoja;

7. Õppefilmi „Tegi pätti I“ esitlus

MTÜ Caritas Jaano Räsä

13.02.2003.a. toimunud Kriminaalpreventsiooni Nõukogu istungil vastuvõetud otsused:

1. Riiklik kriminaalpreventsiooni tegevuskava 2002 [aruanne](#) ja Kriminaalpreventsiooni Nõukogu 2002. aasta tegevusaruanne lugeda arutatuks ning käesolevaga on nad Kriminaalpreventsiooni Nõukogu poolt kinnitatud.
2. Rakvere kuritegevuse ennetamise komisjoni tööd levitatakse ettekandena teistele kohalikele omavalitsustele kui ühte head näidet kohaliku tasandi ennetustööst.
3. Kriminaalpreventsiooni kuu ürituste kava täiendamiseks on aega kuni 31.03.2003.a.
4. Kriminaalpreventsiooni Nõukogu ettepanek Vabariigi Valitsusele on, et Sotsiaalministeerium koostöös Siseministeeriumiga ja Justiitsministeeriumiga olemasolevate metoodikate põhjal töötab välja uurimisprogrammi vaesuse ja kuritegevuse omavahelistest seostest.
5. Kriminaalpreventsiooni Nõukogu on seda meelt, et tegu on hea õppematerjaliga ja soovib läbi Vabariigi Valitsuse seda kasutada sihtrühmades, koolides ja asjaomastes institutsioonides. Kriminaalpreventsiooni Nõukogu näeb vajadust rahastamiseks.

14. novembri istungit juhatas justiitsminister ja Kuriteoennetuse Nõukogu esimees Ken- Marti Vaher. Istungi tööst võttis osa 19 nõukogu liiget, külalisi oli 13.

Istungi päevakorras olid järgmised teemad:

1. Kuriteoennetuse Nõukogu kodukorra kinnitamine;
2. Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2010 riikliku tegevuskava tutvustamine

Justiitsminister Ken-Marti Vaher

Siseminister Margus Leivo

Haridus- ja Teadusminister Toivo Maimets

Sotsiaalminister Marko Pomerants

Kultuuriminister Urmas Paet;

3. Koolivägivalla ennetusmeetmete tutvustamine

Haridus- ja Teadusministeeriumi noorte osakonna peaspetsialist Aare Vilu

Justiitsminister Ken - Marti Vaher;

4. Nulltolerantsi lähenemise tutvustamine kuritegevuse ennetamise valdkonnas

Justiitsminister Ken - Marti Vaher

Politsei peadirektor Robert Antropov

14.11.2003.a. toimunud Kuriteoennetuse Nõukogu istungil vastuvõetud otsused:

1. Kinnitati Kuriteoennetuse Nõukogu kodukord.
2. Järgmine Kuriteoennetuse Nõukogu istung toimub veebruaris. Täpne nädalapäev (reede või esmaspäev) täpsustub hiljem. Istung toimub Justiitsministeeriumis algusega kell 11.00 ja istungi päeva määramisel arvestatakse parlamendivaba nädalaga.
3. Kinnitati esmased tegevused kriminaalpoliitika arengusuundade aastani 2010 rakendamise suhtes, mille 6 kuu aruandlus esitatakse maikuu istungil (tegevused aruandes eespool välja toodud).
4. Koolivägivalla temaatikaga tegeletakse ning järgmisel istungil tutvustatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt koolivägivalla ennetamise käsiraamatut ning antud nähtusega võitlemise mõõdikuid.
5. Justiitsministeeriumil tuleb korraldada nulltolerantsi doktriini tutvustamine kohalikele omavalitsustele ja avalikkusele.

Kogu kriminaalpoliitika arendamisele ühtsematel alustel on suuremat tähelepanu pöörama hakatud alates 2003.a.

Justiitsministeeriumisse loodi 01.12.2003.a. kriminaalpoliitika osakond, mille eesmärgiks on valmistada Valitsusele ette nii teoreetiliselt kui empiirilisel põhjalstatud kriminaalpoliitilised otsused ning jälgida nende elluviimist kriminaalasutuste poolt. Ka kuriteoennetus on osa sellest tööst ning seega on edaspidi Kuriteoennetuse Nõukogu ja antud osakonna koostööl oluline roll.

Aruande koostas: Justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna nõunik Anu Leps, 6 208 224, anu.leps@just.ee.

2003.a. [aruanne](#) kinnitati Kuriteoennetuse Nõukogu poolt 05.03 nõukogu istungil.

Kuriteoennetuse Nõukogu esimees

Ken- Marti Vaher

2003.a. tunnistati kehtetuks Vabariigi Valitsuse 19. märtsi 2002. a korraldus nr 191-k „Kriminaalpreventsiooni Nõukogu koosseisu kinnitamine“ (RTL 2002, 41, 579) ja kinnitati uue nimetusega Kuriteoennetuse Nõukogu koosseis Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2003. a korraldusega nr 484-k „Kuriteoennetuse Nõukogu koosseisu nimetamine“ (RTL, 13.08.2003, 92, 1385).

Kuriteoennetuse Nõukogu esimees justiitsminister Ken-Marti Vaher ja liikmed:

1. Raivo Aeg - Politseiameti korrakaitseosakonna politseidirektor
2. Margus Allikmaa - Tallinna abilinnapea, ettepanek edastatud Vabariigi Valitsusele muuta ametiülesannete muutmise tõttu hr. Toivo Ninnasega;
3. Robert Antropov - Politseipeadirektor
4. Jüri Ilvest - Riigikohtu kriminaalkolleegiumi esimees
5. Andres Jaadla - Rakvere linnapea
6. Eerik Jõks - Kirikute Nõukogu täitevsekretär
7. Veiko Jürisson - Eesti Turvaettevõtete Liidu tegevdirektor
8. Sven Kesler - Saku vallavanem
9. Elmu Koppelmann - Tapa Gümnaasiumi direktor
10. Krista Kordes - Eesti Kunstiakadeemia erakorraline professor
11. Ago Kutsar - Tartu Ringkonnakohtu esimees
12. Margus Leivo – siseminister
13. Toivo Maimets - haridus- ja teadusminister
14. Elmar Nurmela - Politseiameti personaliosakonna politseidirektor
15. Marit Otsing - Eesti Korterühistute Liidu juhatuse esimees
16. Urmas Paet – kultuuriminister
17. Tõnis Palts – rahandusminister, ettepanek edastatud Vabariigi Valitsusele muuta ametiülesannete muutmise tõttu hr. Taavi Veskimäega
18. Lagle Parek - Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu esindaja
19. Jüri Pihl - riigi peaprokurör
20. Marko Pomerants - sotsiaalminister
21. Märk Rask - Riigikogu õiguskomisjoni esimees
22. Jüri Saar - Tallinna Pedagoogikaülikooli Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituudi kuritegevuse sotsioloogia osakonna juhataja
23. Ain Seppik - Riigikogu õiguskomisjoni liige
24. Jaan Sootak - Tartu Ülikooli kriminaalõiguse professor
25. Reet Välja - Narva abilinnapea, Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu esindaja
26. Avo Üprus - Riigikogu põhiseaduskomisjoni liige

---

[1] Kriminaalpreventsiooni Nõukogu nimetust on kasutatud kuni 05.08.2003.a., millal kinnitati Nõukogu uue nimetusega, ehk siis Kuriteoennetuse Nõukogu.